

Vinterns fågelrika Skåne

Torsdag 13 januari – söndag 16 januari 2022

Stockholms Ornitologiska
Förening

www.stof.nu

Res med Stockholms Ornitologiska Förening – prisvärda resor för medlemmarna
med ledare som ställer upp ideellt

Reserapport StOF-resa till Skåne

torsdagen den 13 januari – söndagen den 16 januari 2022

Torsdagen den 13 januari

Efter en viss osäkerhet gällande Coronapandemin kom vi äntligen iväg med vaccin i kroppen och munskyddstvång på tåg och i minibussarna. De ursprungliga 16 personerna var reducerade till 13, beroende på sjukdomar eller en tveksam inställning till resan då Coronasmittan åter accelererar. Bland de tretton inräknas även våra reseledare Kerstin Nordenadler och Gustav Knall.

Tåget avgår på torsdag morgon från Stockholms central och tar oss till Lund på utsatt tid, d.v.s. klockan 11:34. En halvtimme innan slutstation i Lund blev vi lite oroliga och rastlösa, ungefär som flyttfåglar som ska till att sträcka. Vi kikar ut åt både höger och vänster och spänner våra kryssarögon i allt vi kan få se i fågelväg och den första *röda gladan* blir ett resekruss på väg mot Eslöv. Även *råka* blev resekruss.

I Lund har vi förbeställt två fina minibussar som de bägge chaufförerna Gustav och Lasse hämtar ut. Ett första och numera klassiskt stopp blir **Van Dürens väg i Lund** där det under ett antal år har övervintrat *hornuggla* i några stora tujaträd. I år kunde vi räkna till två, men tidigare år har de ibland varit fler.

Hornuggla, foto Klas Reimers

Skådning vid Lunds reningsverk, foto Klas Reimers

En annan given lokal på resan är den närliggande **Lunds reningsverk** som har en fin damm med mycket fågel i. Vi fick härlig närobs på en *forsärsla*. Några andra extra roliga obsar var *tornfalken* i flykt, ett antal *rörhönor* som helt oskygga simmade på rad och en *smådopping*. *Brunand* och en hel del vanligare sim- och dykänder liksom mås och trut kunde bockas av.

Forsärla, foto Klas Reimers

Rörhöna, foto Klas Reimers

En ny lokal för januariresan blev **Örtofta sockerbruksdammar**, nordost om Lund. Siktet var inställt på en larmad vattenpiplärka. Lokalen var inte den charmigaste. Det blev en lång vandring på en mycket geggig och klafsig väg. Dessutom luktade det allt sämre ju närmare dammarna vi kom. Odören var en blandning mellan avlopp och grisstall! Utdelningen på fågel blev dock mycket god, läs bara detta: 4-5 ormvråkar, varav en i ljus fas, "börringetypen", som satt på en trädgren där vi parkerade. Resterande *ormvråkar* kretsflög tillsammans med ännu fler *röda glador* över de vidsträckta fälten, en härlig syn! Andra fina rovfåglar var en honfärgad *blå kärrhök* och en *stenfalk*. Rovfåglarna toppades dock av en obs på en *kungsörn*, en trolig 2K-fågel som syntes fint i flykt när den jagades av en glada. Ett gäng *fasaner* fanns här, liksom några *bo- och bergfinkar* och en flock med näpna *vinterhämplingar* som vi kunde se på rätt bra avstånd. Däremot blev det inget av vår målart vattenpiplärka.

Ljus ormvråk, foto Klas Reimers

Kungsörn och sparvhök vid sockerbruksdammarna, foto Klas Reimers

Mörkret hade börjat lägga sig kring **Flyinge kungsgård** när vi inledde vårt sista stopp där strax efter klockan fyra. Förutom att bocka av lite *vita storkar* så var målet att se eller åtminstone rekognosera i trutkolonin efter kaspisk- respektive medelhavstrut som bägge har syntts där. Det hade blivit lite för mörkt nu, men vi såg i alla fall var trutkolonin håller hus. Förutom lite storkar så såg vi även en *havsörn* och Gustav hörde en *kungsfiskare*.

När nu mörkret har lagt sig så kunde vi ägna oss åt andra aktiviteter, det vill säga kompletteringshandla på Coop i Sjöbo. Därpå checkade vi in på våra rum i vandrarhemmet i Blentarp och slutligen kunde vi äta en välbehövlig middag på **Vingården i Sjöbo**. Hemfärd, lite artgenomgång och sen bums i säng! Artgenomgången visade att vi skrapat ihop 46 arter – på en halv dag – inte illa!

Klas och Lasse kopplar av med en fika efter artgenomgången.
foto Kerstin Nordenadler

Fredagen den 14 januari

Prognosen lyder "havsfågelskådning" vilket idag betyder frisk NV vind med uppemot 17 m/s i byarna, men tack och lov även sol. Det betyder att Gustav och Kerstin redan i går hade planerat en tur till **Yttre Kattvik** nära Båstad vid Skånska västkusten. Eftersom vi vill vara där i gryningen, både för att hitta parkering som för att få maximalt med skådartid, så fick vi vackert lova att vara i bilarna klockan 6 för att hinna fram till klockan 8. Yttre Kattvik visade sig vara en mycket trevlig lokal och det blåste tack och lov inte direkt på oss (ännu isigare vindar och mindre lä "sparade" vi till de nästkommande lokalerna). Det blev nyttig skådning med snabbt förbillande fåglar. Stjärnobsen blev den *svartnäbbade islommen* som de flesta hann se mer eller mindre bra. Vi östkustbor kunde även glädja oss åt ett antal *tretåiga måsar* (2K-fåglar). Annat smått och gott var en *sillgrissla*, *några smålommar*, *ejder*, *sjöorre*, *svärta*, *småskrake*, *vitkindade gäss* samt *grågäss*, *trutar* och *måsar* mm. En *pilgrimsfalk* flög lågt över oss med ett byte i klorna.

Studie över tretåig mås i första vinterdräkt, foto Klas Reimers

Ännu längre västerut från Kattvik ligger **Torekov med Svarteskär**. Svarteskär kallas kobbarna strax utanför hamnen. Det är normalt sett en given lokal för toppskarv och det finns även god chans på

skärsnäppa och skärpiplärka. Idag var det dock helt tomt på fågel på Svarteskärskobbarna! Även fåglarna tyckte nog att det blåste för mycket. En fin *tobisgrissla* guppade inne i småbåtshamnen. Vi bockade även av årets första *gravand*. I övrigt passade några av oss på att fika med stelfrusna fingrar i solsken och isande vind.

Till **Sandön, Utvälinge** kom vi klockan 12:40. Även denna lokal brukar myllra av fågelliv men inte just idag. Vi var väldigt taggade och det hade pratats om kungsfiskare, skäggmes och övervintrade vadare men det kunde vi rätt snart glömma och vi fick åka vidare mot nya äventyr.

Målarten vattenpiplärka hade, förutom vid Örtofta, även siktats vid **Strandbaden Ören vid Nyhamnsläge**. Först kändes det rätt tomt och blåsigt men det tog sig rätt bra efter ett tag. Vattenpiplärkan fann vi inte heller här men det blev bra diskussioner om olika pip-lärkor och åtminstone *ängspip-* och *skärpiplärka* fanns på stranden tillsammans med en ensam liten *snösparv*. En flock *vinterhämsling*, årets första *sädesärta* och en *rödbena* fick oss på ännu bättre humör. *Krickor*, *bläsänder* och *diverse kråkfåglar* livade också upp januaristranden.

Ängspiplärka

Ängspiplärka

Skärpiplärka

Samtliga foton av piplärkor, Klas Reimers

Strax efter klockan 16 var kom vi fram till **parkeringen vid Sofiero slott**. Så fort vi öppnade bildörrarna hörde vi *trädgårdsträdskryparens* lockläte, en lite stapplande vissling som är väsensskild från den vanliga trädskryparens srii- srii. Tyvärr lyckades vi inte se fågeln som är intill förväxling lik den vanliga trädskryparen. Skymningsdunklet hade börjat krypa in i parken så vi fick i övrigt nöja oss med lite mer fågelläten som *rödhake*, *större hackspett* och *koltrast*.

Till sist gjorde vi ett besök hos de berömda berguvarna vid **Hardeberga kalkstensbrott**. Förutom att det var blåsigt så var vi där lite för sent (16:40) för att ha en bra chans. Vi kunde dock ägna oss åt lite astronomi i stället. Tre av fyra av vårt solsystems största planet Jupiters månar var synliga och kunde ses bra genom tubkikarna. Vi har ju med oss den kunnige hobbyastronomen Klas Reimers som "stjärnguide" i sällskapet!

Idag åt vi "hemma" vid **Blentarps Vårdhus** med lagom gångavstånd från vårt vandrarhem. Reserapportörens val av maträtt väckte stor förundran hos de övriga i sällskapet. Det var en riktig skånsk äggakaka med lingon och fläsk. Jag måste medge att jag inte visste vad jag gav mig in på. Det var inget fel på smaken men 12 ägg i en rätt åt en person! Resterna, som blev rätt mycket, fick jag med mig som en "doggy bag" som blev ett bra och gott lunchtillskott de två återstående dagarna.

Kvällens artgenomgång visade att vi kan lägga till 23 nya arter av de 38 vi observerat idag. Nu har vi 69 kryss på Skånelistan.

Äggkaka, foto Karin Oknemark

Skånsk öl, foto Anders Zetterlund

Lördagen den 15 januari

Idag fick vi sovmorgon (allt är relativt) och satte oss bussarna först klockan 7. Det skulle inte blåsa lika mycket idag, däremot ställde dimman till det på förmiddagen. Färden gick till södra och sydöstra delarna av Skåne.

Dagens första stopp blev **Simrishams hamn** med revet och sen en liten förflyttning bortemot industrihamnen.

Revet, foto Lasse Berglund

Yngre gråtrut & vuxen kaspisk trut, foto Klas Reimers

Revet i morgonsol, foto Kerstin Nordenadler

Vid revet fick vi en fin observation på en adult *kaspisk trut*. Där fanns även *gråtrut* och det blev en bra jämförelse då de arterna är mycket lika. Ur "Gustavs trutskola" kunde vi bland annat lära oss att den kaspiska truten har ett vitt huvud, svart öga, långa ben och en jämnsmal näbb, vilket får till följd att näbbens spets har en svag lutning, precis som en barnbacke i en fjällanläggning. Detta till skillnad mot de liknande arterna gråtrut (blå pist i skidbacken) och medelhavstrut med den kraftigaste näbbkrökningen (röd pist i skidbacken).

Vid revet fanns även rätt många *skäggdoppingar* och några *alfåglar*. Invid industrihamnen fann vi ett gäng *kanadagäss*, en *smådopping* och en ensam alfågel som låg på piren. Detta upplevde vi som ett udda beteende av en alfågel, men kanske mädde den inte så bra eftersom den var på torra land

Vi åkte från Simrishamn halv tio och kunde snart uppleva att morgonens fina sol började skymmas av dis när vi åkte inåt land. Vårt besök vid den fantastiska **Fyledalen** blev av den anledningen rätt kort men vi kunde genom dimman ana en kungsörn på en torraka, liksom en överflygande havsörn och några sädgäss.

Dimma i Fyledalen, foto Karin Oknemark

Dimman gjorde att vi åkte förbi den tilltänkta lokalen Kabusa skjutfält och stannade borta i **Hammar** för försök på målarten kornsparv. Dessa brukar vara rätt stationära i Hammar men vi hade ingen tur med dem idag. Den största behållningen var kacklande gåsfloccar som flög upp genom diset. Kanske blev de skrämde av skott från det närliggande skjutfältet? I vilket fall blev det en nyttig lektion i hur

olika gäss låter (eftersom vi knappt kunde se dem genom soldiset). Bläsgåsens betydligt ljusare kackel jämfört med sädgåsens mer grågåslika kacklande var slående.

Strax efter klockan 12 åkte vi vidare mot **Hörte hamn**. Som tur var lättade åter dimman så vi kunde se vår mållart, en *svarthalsad dopping* i vinterdräkt. Där fanns även fyra *svarthakedoppingar*, även de i vinterdräkt. Här kunde vi få en bra jämförelse mellan de snarlika arterna. Titta på huvudets form! Den svarthalsade doppingens huvud upplevs som rundare och toppigare. Det finns förstås andra skillnader också, se era fågelböcker. En hel del änder som till exempel *alfågel* och *bergand* syntes också.

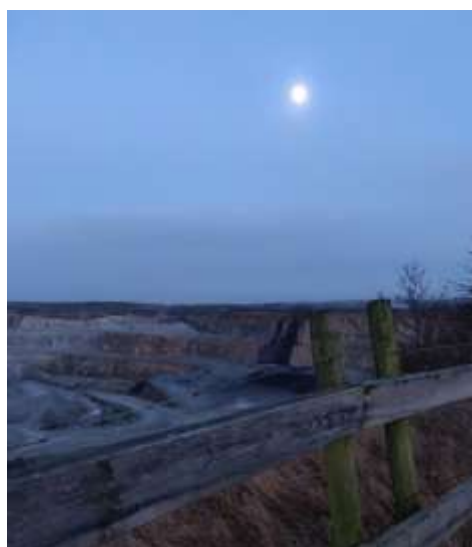

Huvudprofil svarthalsad dopping, foto Klas Reimers

När vi 14:50 anlände till **Silvåkratornet vid Krankesjön** var vädret fint och behagligt. Krankesjön är en förnämlig fågelokal året runt och även vi kunde glädja oss åt en hel del fina obsar idag. Från tornet såg vi två *ägretthägrar*, resans första *storskrakar*, en salskrakehona och en hel del andra änder. På stigen i närheten fann vi två *kattugglor* i en tall, en alltid lika trevlig obs! Vidare en ropande *gröngöling* och några *rödvingetrastar*.

Kattugglor vid Silvåkra, Foto K Reimers

Hardeberga i väntan på uven, foto K Oknemark

Dagens sista lokal blev en repris på **Hardeberga kalkstensbrott**. För säkerhets skull var vi där tidigare idag, redan 16:10. Tyvärr var uven inte på plats idag heller. Någon eller några i gruppen hörde en kattuggla men det var allt förutom lite kvällslockande koltrastar och någon gärdsmyg i början. Några i gruppen hann utveckla sitt stjärnskådande under ledning av Klas medan vi förgäves väntade på uven. Klockan 17:35 gav vi upp och åkte mot den hägrande middagen. Det blev en repris från i torsdags, **Vingården i Sjöbo**, en restaurang som fick bra betyg och därför var värd en repris. Idag observerade vi 48 arter, varav 18 var nya för resan. 87 kryss på reselistan hittills!

Söndagen den 16 januari

Idag ska vi hinna med sydvästra udden på Skåne innan vi åker hemåt. Det innebär det berömda Falsterbonäset med tillhörande Skanör. Vi ville vara i plats vid Nabben, Falsterbo vid gryningen, dels för att hinna se morgonpigga fåglar men även för att säkra P-platser. Alltså hopade vi in i bilarna klockan 6:30. All vår packning togs med även eftersom vi inte åker tillbaka till vandrarhemmet.

Vi var ute vid **Falsterbo (Nabben och reveln)** i en och en halv timme från klockan 8. Denna toppenlokal var ovanligt tom idag. Vi lyckades inte skrämman upp någon jorduggla på tillbakavägen invid sanddynerna. Då hade det för övrigt börjat regna ett lätt duggregn, men det var tack och lov det enda regnet under hela resan och regnet upphörde rätt snart.

Ja några arter såg vi förstås ändå: knipa, vigg, bergand och gräsand. Längst ute på stranden öster om nabben såg vi ett par *stjärtänder*. Det var ingen knivskarp obs då det var lite disigt borta vid bryggan. En del i gruppen såg även rödbena och en ensam snösparv.

Falsterbomorgon, foto Anders Zetterlund

Klockan tio var vi på plats vid **Skanörs kyrka**. Vi hade stött ihop med Stockholmsprofilen (och numera även Skanörbon) Henrik Waldenström. Han visste besked och kunde hjälpsamt lotsa oss till den larmade *svarthakade buskskvättan* på ängen, liksom även var den brandkronade kungsfågeln fanns.

Falsterbonäset är stort och vid "Roberts dunge" ägnade vi en bra stund åt att försöka vänta ut den brandkronade kungsfågeln, som rapporterats där. Till slut begav sig Gustav in i snårskogen och lyckades hitta den lille skulkaren medan vi andra väntade på den lilla vägen. Vi fick en riktig drömbild på den brandkronade, som ivrigt födosökte i ögonhöjd. Den vanliga kusinen kungsfågeln var också på plats. Alldeles intill "Roberts dunge" ligger **Knävången** och **Östra Knävången**. Här fick vi in några andra härliga arter, en dubbeltrast, en storspov och resans andra pilgrimsfalk, sittande på en upphöjning i landskapet.

Brandkronad kungsfågel, foto Klas Reimers

Nu bar det iväg för att finna ännu en målart och raritet, dvärgsparven. Den hade synt till på en ruderatmarkskulle vid **Skanörs vångar**. Vi for dit och tittade, tittade och tittade. En liten skulkande sparv visade sig några gånger. Först efter att ha hört locklätet några gånger vågade vi bestämma att det var en dvärgsparv. Det var trots allt rätt skönt att åter kliva in i bilarna och sätta på sig de värmande (och kvava) ansiktsmaskerna efter att ha stirrat på en risig kulle i en timme.

Annas bageri brukar vara en bra lokal för brandkronad kungsfågel men också för lite trevlig bukfylla i form av goda bullar och annat. Vi hade ju redan bockat av den brandkronade tidigare idag men några i gänget ville gärna köpa lite gott till eftermiddagsfika så det blev en paus även där.

Mellan klockan 14 och 15:40 besökte vi resans absolut sista lokal, **Löddesnäs**. Här fick vi tillfälle att äta en sen lunch, men vi hann även med lite kvalitetsskådning. Några hörde *skäggmes* i vassarna och det stora flertalet hann se två honfärgade *blå kärrhökar* från fågeltornet. Vid stranden såg de flesta några fina *havssulor* glimma till där ute när de på sitt alldeles egna sätt störtök ner i vattnet.

Gustav Knall, Löddesnäs, foto A. Zetterlund

Full skådarkoncentration, foto Monica Ahlberg

Blå kärrhökar, honfärgade. Foto Klas Reimers

Så var det dags för hemfärd. Mot Lund, lämna tillbaka bussarna och byta till lite andra kläder innan tåget avgick mot Stockholm klockan 17:18. Resans sista artgenomgång visade att vi slagit reserekord idag: 50 arter, varav hela 14 nya för resan. Det gör att vi kom upp i 101 arter. Ett helt godkänt resultat!

Vi deltagare på resan riktar härmed ett stort tack till de bägge reseledarna Kerstin och Gustav för ett väl genomfört arrangemang med många spännande arter så här alldeles i början av året. Ett stort tack även till chaufförerna Gustav och Lasse.

Reserapportör, Karin Oknemark

Och så gruppfotot. Klas Reimers är fotograf men har lånat Monicas kamera vid tillfället.

Från vänster: Monica Ahlberg, Magnus Johansson, Karin Oknemark, Leif Lindholm, Anders Zetterlund, Maj-Britt Oliw, Lars Berglund, Kerstin Nordenadler (ledare), Per Helgesson, Gustav Knall (ledare), Shyam Natarajan, Jarl Schubert. Saknas gör Klas Reimers som håller i kameran.

Så här kan skådning i Skåne i januari också te sig. Det blåser småspik och inte en fågel där det vanliga vintrar dräller av storspovar och andra trevliga arter. Sandön. Foto: Klas Reimers

Art	To	Fr	Lö	Sö	Art	To	Fr	Lö	Sö
Alfågel			X		Råka	X	X	X	X
Bergand			X	X	Röd glada	X			
Bergfink	X		X	X	Rödbena		X		X
Björktrast	X		X	X	Rödhake	X		X	
Blå kärrhök	X		X	X					
Blåmes	X		X	X	Rödvingetrast				X
Bläsand	X	X		X	Rörhöna	X		X	
Bläsgås			X		Salskrake			X	
Bofink	X			X	Sillgrissla		X		
Brandkronad kungsfågel				X	Sjörre		X		X
Brunand	X			X	Skata		X		
Domherre				X	Skogsduva				X
Dubbeltrast				X	Skrattmås	X	X	X	X
Duvhök	X				Skäggdopping			X	
Dvärgsparv				X	Skäggmes				X
Ejder		X			Skärpiplärka		X		
Fasan	X	X			Smådopping	X		X	
Fiskmås		X	X	X	Smålom		X	X	
Forsärla	X				Småskrake		X	X	
Gravand		X		X	Snatterand	X	X		
Grågås				X	Snösparv		X		X
					Sothöna	X			
Gråhäger	X		X	X	Sparvhök	X			
Gråsparv			X		Stare				X
Gråtrut	X	X	X	X	Steglits	X			X
Gräsand	X	X	X	X	Stenfalk	X			
Grönfink	X			X	Stjärtand				X
Gröngöling			X		Storskarv	X	X	X	X
Grönsiska			X		Storskrake			X	
Gulsparv	X		X		Storspov				X
Gärdsmyg			X	X	Större Hackspett			X	
Havssula				X	Svarthakad buskskvätta				X
Havstrut		X	X	X	Svarthakedopping		X	X	
Havsörn	X		X		Svarthalsad dopping			X	
Hornuggla	X				Svartnäbbad islom		X		
Kaja	X	X	X	X	Svärta		X		
Kanadagås			X		Sångsvan	X			
Kaspisk trut			X		Sädesärla		X		
Kattuggla			X		Sädgås			X	
Knipa	X	X	X	X	Talgoxe	X		X	X
Knölsvan	X	X		X	Tamduva			X	X
Koltrast		X	X	X	Tobisgrissla		X		
Korp	X				Tordmule		X		
Kricka	X	X		X	Tornfalk	X		X	
Kråka	X	X	X	X	Tretåig mås		X		
					Trädgårdsträdskrypare		X		
Kungsfågel				X	Vigg	X		X	X
Kungsörn	X		X		Vinterhämpling	X	X		
Ormvråk	X			X	Vit stork	X			
Pilfink	X				Vitkindad gås		X		X
Pilgrimsfalk		X		X	Ägretthäger			X	
Ringduva	X		X	X	Ängspiplärka	X	X	X	
					Totalt =101	46	38	48	50